

Αν η αξίωσή μου πρόκειται να εξεταστεί σε αυτή τη χώρα - Σουηδία

Γενικά τρεις είναι οι τρόποι λήψης αποζημίωσης για βλάβες οι οποίες έχουν προκληθεί από έγκλημα. Οι εξής:

- αποζημίωση που πρέπει να καταβληθεί από τον δράστη·
- αποζημίωση βάσει ιδιωτικών, συλλογικών ή δημόσιων ασφαλιστικών συμβάσεων·
- αποζημίωση από το κράτος για ζημία που προκλήθηκε από έγκλημα.

Οι κανόνες που ισχύουν για τα διαφορετικά είδη αποζημίωσης παρουσιάζουν διαφορές. Οι παρακάτω πληροφορίες αφορούν αποκλειστικά την αποζημίωση από το κράτος για ζημία που προκλήθηκε από έγκλημα.

Για ποια είδη εγκληματικής πράξης μπορώ να λάβω αποζημίωση;

Καταρχήν, αποζημίωση για ζημία που προκλήθηκε από έγκλημα μπορεί να χορηγηθεί για κάθε είδος εγκλήματος, ωστόσο οι επιλογές αποζημίωσης ποικίλλουν ανάλογα με το είδος της ζημίας ή της βλάβης.

Αποζημίωση για σωματική βλάβη μπορεί να χορηγηθεί για όλα τα είδη εγκληματικών πράξεων, εάν η σωματική βλάβη αποτελεί φυσικό επακόλουθο του εγκλήματος.

Αποζημίωση μπορεί επίσης να χορηγηθεί για σοβαρή βλάβη που προκαλείται σε κάποιο πρόσωπο από έγκλημα που στρέφεται κατά του προσώπου (λ.χ. επίθεση ή βιασμός), της ελευθερίας (λ.χ. παράνομη στέρηση της ελευθερίας) ή της ειρήνης (λ.χ. παράνομη απειλή) του θύματος.

Αποζημίωση για υλική ζημία (λ.χ. λόγω κλοπής ή φθοράς ξένης ιδιοκτησίας) ή για αμιγώς οικονομική ζημία (λ.χ. μέσω απάτης) χορηγείται μόνον σε ορισμένες περιπτώσεις.

Παιδιά τα οποία υπήρξαν μάρτυρες εγκλήματος που τελέστηκε με πρόθεση να βλάψει την ασφάλεια και την εμπιστοσύνη του παιδιού σε σχέση με στενό συγγενή του μπορούν επίσης να λάβουν αποζημίωση.

Για ποια είδη βλάβης μπορώ να λάβω αποζημίωση;

Αποζημίωση μπορεί να χορηγηθεί για σωματική βλάβη και ζημία, καθώς και σε παιδιά που υπήρξαν μάρτυρες εγκλημάτων που τελέστηκαν μεταξύ στενών συγγενών. Σε ορισμένες εξαιρετικές περιπτώσεις, μπορεί να χορηγηθεί αποζημίωση για υλική ζημία ή αμιγώς οικονομική ζημία.

Σε περίπτωση σωματικής βλάβης, μπορεί να χορηγηθεί αποζημίωση για:

- ιατρικές και άλλες δαπάνες για τον παθόντα και, σε εύλογο βαθμό, σε στενό συγγενή του παθόντος·
- καταστροφή ενδυμάτων, γυαλιών και παρόμοιων αντικειμένων που φορούσε ο παθών κατά τον χρόνο πρόκλησης της βλάβης·
- διαφυγόντα εισοδήματα·
- προσωρινή σωματική και ηθική βλάβη (πόνος και ταλαιπωρία)·
- μόνιμη σωματική και ηθική βλάβη (παραμόρφωση ή άλλη μόνιμη βλάβη).

Εάν μια σωματική βλάβη επέφερε τον θάνατο, μπορεί να χορηγηθεί αποζημίωση για:

- έξοδα κηδείας και, σε εύλογο βαθμό, άλλα έξοδα που απορρέουν από τον θάνατο·
- απώλεια διατροφής (υπό ορισμένες προϋποθέσεις)·
- σωματική βλάβη η οποία προκλήθηκε ως αποτέλεσμα του θανάτου του θύματος σε στενό συγγενή του.

Λοιπές παροχές τις οποίες δικαιούται ο παθών (π.χ. κοινωνικές παροχές, σύνταξη ή αποζημίωση από τον εργοδότη του) αφαιρούνται κατά τον καθορισμό της αποζημίωσης για διαφυγόντα εισοδήματα και διατροφή.

Σε περίπτωση εγκλήματος το οποίο στρέφεται κατά του προσώπου, της ελευθερίας ή της ειρήνης του θύματος και συνεπάγεται σημαντική προσβολή της ακεραιότητας του προσώπου, μπορεί να χορηγηθεί αποζημίωση για την προσβολή.

Αποζημίωση για υλική ζημία, λ.χ. για κλοπή ή φθορά ξένης ιδιοκτησίας, χορηγείται μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις. Τέτοια αποζημίωση μπορεί να χορηγηθεί αν το έγκλημα τελέστηκε από πρόσωπο το οποίο τελούσε υπό αναγκαστική κράτηση από κρατικούς φορείς, π.χ. από τρόφιμο σωφρονιστικού ιδρύματος, κέντρου κράτησης ή ιδρύματος (γνωστές ως υποθέσεις φυγοδικών ή φυγοποιώνων). Αποζημίωση μπορεί επίσης να χορηγηθεί σε ιδιαίτερα δυσμενείς περιπτώσεις κατά τις οποίες η βλάβη έχει μειώσει σημαντικά τις ευκαιρίες βιοπορισμού του παθόντος ή όταν η αποζημίωση κρίνεται ιδιαίτερα σημαντική για άλλους λόγους.

Αποζημίωση για αμιγώς οικονομική ζημία χορηγείται ιδιαίτερα σπάνια, π.χ. σε περιπτώσεις απάτης ή υπεξαίρεσης. Αποζημίωση σε υποθέσεις φυγοδικών ή φυγοποιώνων μπορεί να χορηγηθεί μόνον αν συντρέχουν ειδικοί λόγοι ή σε ιδιαίτερα δυσμενείς περιπτώσεις κατά τις οποίες η βλάβη έχει μειώσει σημαντικά τις ευκαιρίες βιοπορισμού του παθόντος ή όταν η αποζημίωση κρίνεται ιδιαίτερα σημαντική για άλλους λόγους.

Αποζημίωση σε παιδιά τα οποία υπήρξαν μάρτυρες εγκλήματος που τελέστηκε με πρόθεση να βλάψει την ασφάλεια και την εμπιστοσύνη του παιδιού σε σχέση με στενό συγγενή χορηγείται κατά κανόνα όταν το εν λόγω παιδί έχει υπάρξει αυτόπτης ή αυτήκοος μάρτυρας βίας ή απειλής μεταξύ των γονέων ή άλλων στενών συγγενών του με τους οποίους το παιδί διατηρεί στενή σχέση εμπιστοσύνης.

Μπορώ να λάβω αποζημίωση αν είμαι συγγενής ή πρόσωπο εξαρτώμενο από θύμα που έχασε τη ζωή του λόγω εγκληματικής πράξης; Ποιοι συγγενείς ή εξαρτώμενα πρόσωπα μπορούν να λάβουν αποζημίωση;

Ναι, μπορεί να χορηγηθεί αποζημίωση όπως εξηγήθηκε παραπάνω. Σε περίπτωση βλάβης στενού συγγενούς του θανόντος, καταβάλλεται κατά κανόνα πάγια αποζημίωση για τον πόνο και την ταλαιπωρία του.

Τα πρόσωπα που μπορούν να λάβουν αποζημίωση για βλάβη είναι κατά κανόνα ο σύντροφος, οι γονείς και τα τέκνα του θανόντος, καθώς και τα αδέρφια που συγκατοικούσαν με τον θανόντα. Τα ενήλικα αδέρφια που δεν συγκατοικούσαν με τον θανόντα κατά κανόνα δεν δικαιούνται αποζημίωση.

Μπορώ να λάβω αποζημίωση αν είμαι συγγενής ή πρόσωπο εξαρτώμενο από θύμα που επέζησε; Ποιοι συγγενείς ή εξαρτώμενα πρόσωπα μπορούν να λάβουν αποζημίωση στην περίπτωση αυτή;

Όταν η βλάβη δεν έχει επιφέρει τον θάνατο, μπορεί να χορηγηθεί αποζημίωση σε ορισμένες ειδικές περιπτώσεις για έμμεση βλάβη σε πρόσωπο το οποίο τελεί σε ιδιαίτερα στενή σχέση με τον παθόντα. Η εν λόγω αποζημίωση μπορεί να δικαιολογείται σε περιπτώσεις κατά τις οποίες ο παθών υπέστη σοβαρές βλάβες και βρέθηκε σε κίνδυνο ζωής για σημαντικό χρονικό διάστημα ή όταν ο εν λόγω συγγενής υπήρξε μάρτυρας του περιστατικού κατά το οποίο προκλήθηκε η βλάβη και εξ αυτού του λόγου υπέστη ηθική βλάβη.

Τα πρόσωπα που μπορεί να δικαιούνται αποζημίωση είναι τα ίδια πρόσωπα που δικαιούνται αποζημίωση σε περίπτωση θανάτου του παθόντος ως αποτέλεσμα του εγκλήματος.

Μπορώ να λάβω αποζημίωση αν δεν είμαι υπήκοος χώρας της ΕΕ;

Εάν η εγκληματική πράξη τελέστηκε στη Σουηδία, μπορεί να χορηγηθεί αποζημίωση ανεξάρτητα από την ιθαγένεια ή τη χώρα διαμονής του παθόντος. Εάν, ωστόσο, ο σύνδεσμος του εγκλήματος και του παθόντος με τη Σουηδία είναι τόσο χαλαρός που δεν είναι εύλογο να αποζημιωθεί για τη βλάβη από το σουηδικό κράτος, δεν θα καταβληθεί αποζημίωση. Η εν λόγω εξαίρεση εφαρμόζεται συστατικά. Η εξαίρεση δεν εφαρμόζεται επίσης σε πολίτη άλλης χώρας της ΕΕ ο οποίος καθίσταται θύμα εκ προθέσεως βίαιου εγκλήματος στη Σουηδία.

Μπορώ να ζητήσω αποζημίωση από τη χώρα αυτή αν ζω εδώ ή κατάγομαι από εδώ (αυτή είναι η χώρα κατοικίας μου ή εθνικότητάς μου) έστω και αν η εγκληματική πράξη τελέστηκε σε άλλη χώρα της ΕΕ; Μπορώ να επιλέξω αυτή τη λύση αντί της διεκδίκησης αποζημίωσης στη χώρα στην οποία τελέστηκε η εγκληματική πράξη; Αν ναι, υπό ποιους όρους;

Ναι· αν διαμένετε στη Σουηδία μπορείτε να υποβάλετε αίτηση αποζημίωσης στη Σουηδία, ακόμη και αν το έγκλημα τελέστηκε σε άλλη χώρα, είτε εντός είτε εκτός της ΕΕ.

Η αρχή που ισχύει είναι ότι η ζημία που προκλήθηκε από έγκλημα πρέπει να αποκαθίσταται αρχικά στη χώρα όπου τελέστηκε το έγκλημα. Εάν η ζημία δεν μπορεί να αποκατασταθεί πλήρως ή καθόλου στην εν λόγω χώρα, ο παθών που διαμένει στη Σουηδία μπορεί αν' αυτού να έχει το δικαίωμα αποζημίωσης από το σουηδικό κράτος για τη ζημία που προκλήθηκε από το έγκλημα.

Εάν το έγκλημα τελεστεί σε άλλη χώρα της ΕΕ και μπορεί να χορηγηθεί αποζημίωση για το εν λόγω έγκλημα στην εν λόγω χώρα, η Σουηδική Αρχή Αποζημίωσης και Στήριξης Θυμάτων Εγκλημάτων (*Brottsoffermyndigheten*) μπορεί να συνδράμει το πρόσωπο που υποβάλλει αίτηση αποζημίωσης στη Σουηδία να απευθυνθεί στη χώρα όπου τελέστηκε το έγκλημα. Υπό ορισμένες προϋποθέσεις, μπορεί να καταβληθεί αποζημίωση από το σουηδικό κράτος πριν από την αξιολόγηση του δικαιώματος αποζημίωσης από την άλλη χώρα της ΕΕ.

Εάν δεν μπορεί να καταβληθεί αποζημίωση για τη ζημία στην άλλη χώρα της ΕΕ, το δικαίωμα αποζημίωσης θα αξιολογηθεί σύμφωνα με τους κανόνες της Σουηδίας.

Πρέπει να έχω καταγγείλει προηγουμένως την εγκληματική πράξη στην αστυνομία για να μπορώ να ζητήσω αποζημίωση;

Ναι· το έγκλημα πρέπει να έχει καταγγεληθεί στην αστυνομία και ο παθών απαιτείται επίσης να έχει συνδράμει την αστυνομία στην έρευνά της.

Υποχρεούμαι να αναμένω το αποτέλεσμα της αστυνομικής έρευνας ή της ποινικής διαδικασίας προτού ζητήσω αποζημίωση;

Ναι· εξαιρετικά σπάνια μπορεί να χορηγηθεί αποζημίωση πριν από το πέρας της αστυνομικής έρευνας και του δικαστικού ελέγχου.

Υποχρεούμαι να επιδιώξω πρώτα αποζημίωση από τον δράστη — αν έχει ταυτοποιηθεί;

Καταρχήν, εάν ο δράστης είναι γνωστός, πρέπει να έχει καταδικαστεί για το έγκλημα προκειμένου να μπορεί να καταβληθεί αποζημίωση από το κράτος. Επίσης, υπόχρεος να πληρώσει αποζημίωση είναι καταρχάς ο υπαίτιος της ζημίας και αυτό καταρχήν σημαίνει ότι πρώτα πρέπει να ασκηθεί η αξίωση κατά του δράστη. Εάν από την άλλη, η έρευνα καταδείξει σαφώς ότι ο δράστης δεν μπορεί να καταβάλει την αποζημίωση, αυτή μπορεί να καταβληθεί χωρίς να χρειάζεται ο παθών να έχει στραφεί προηγουμένως κατά του δράστη.

Αν ο δράστης δεν έχει ταυτοποιηθεί ή καταδικαστεί, εξακολουθώ να δικαιούμαι να ζητήσω αποζημίωση; Αν ναι, τι είδους αποδεικτικά στοιχεία πρέπει να υποβάλω για τη θεμελίωση της αίτησής μου;

Ναι· εάν ο δράστης δεν έχει ταυτοποιηθεί και συνεπώς η αστυνομική έρευνα έχει περατωθεί, μπορεί να δικαιούστε αποζημίωση. Σε τέτοιες περιπτώσεις, η αξιολόγηση του εγκλήματος και του δικαιώματος αποζημίωσης θα βασίζονται εν πολλοίς στο περιεχόμενο της αστυνομικής έκθεσης. Επιπλέον, ο παθών απαιτείται επίσης να προσκομίσει τα αποδεικτικά στοιχεία που καταδεικνύουν τη ζημία ή τη βλάβη που επήλθε ως αποτέλεσμα του εγκλήματος.

Υπάρχει προθεσμία εντός της οποίας πρέπει να ζητήσω αποζημίωση;

Ναι· η αίτηση πρέπει να υποβληθεί εντός προθεσμίας τριών ετών, η οποία υπολογίζεται ως εξής:

Εάν έχει εκδοθεί απόφαση σε σχέση με το έγκλημα, η αίτηση πρέπει να κατατεθεί εντός τριών ετών από την ημερομηνία που η απόφαση άρχισε να παράγει έννομα αποτελέσματα (που δεν ήταν πλέον δυνατή η προσβολή της με έφεση).

Εάν έχει περατωθεί η αστυνομική έρευνα, η αίτηση πρέπει να κατατεθεί εντός τριών ετών από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης περάτωσης της έρευνας.

Εάν δεν κινήθηκε αστυνομική έρευνα, η αίτηση πρέπει να κατατεθεί εντός τριών ετών από την ημερομηνία τέλεσης του εγκλήματος.

Τα παιδιά που εκτέθηκαν σε έγκλημα πριν από την ηλικία των 18 ετών έχουν το δικαίωμα να ζητήσουν αποζημίωση έως τα 21α τους γενέθλια.

Ποιες ζημιές και έξοδα καλύπτονται από την αποζημίωση;

Για παράδειγμα, η αποζημίωση καλύπτει:

α) Για το θύμα της εγκληματικής πράξης:

- Υλική (μη ψυχική) ζημία:

- *ιατρικές δαπάνες λόγω σωματικής βλάβης (ιατρική περίθαλψη — νοσηλεία σε εξωτερικό ιατρείο ή νοσοκομείο, αποκατάσταση)*

Ναι, εφόσον δεν χορηγείται αποζημίωση από άλλες πηγές.

- *πρόσθετες ανάγκες ή δαπάνες που οφείλονται σε σωματική βλάβη (π.χ. φροντίδα και βοήθεια, προσωρινή και μόνιμη περίθαλψη, παρατεταμένη φυσιοθεραπεία, προσαρμογή κατοικίας, ειδικά βοηθήματα κ.λπ.)*

Ναι, εφόσον δεν χορηγείται αποζημίωση από άλλες πηγές.

- *μόνιμη βλάβη (π.χ. αναπηρία ή άλλη μόνιμη υστέρηση)*
 - *διαφυγόντα εισοδήματα κατά τη διάρκεια της ιατρικής περίθαλψης και ύστερα από αυτήν (συμπεριλαμβανομένων των διαφυγόντων εισοδημάτων και της απώλειας ή της μείωσης της ικανότητας βιοπορισμού κ.λπ.)*

Ναι, εφόσον δεν χορηγείται αποζημίωση από άλλες πηγές.

- *απώλεια ευκαιρίας*

Όχι, καμία άλλη αποζημίωση πέραν της αποζημίωσης για διαφυγόντα εισοδήματα ή απώλεια μελλοντικών εισοδημάτων (ετήσια πρόσδοσ).

- *δαπάνες που συνδέονται με νομικές διαδικασίες σχετικές με το συμβάν που προκάλεσε τη ζημία (όπως δικηγορικές αμοιβές, δικαστικά έξοδα)*

Όχι

- *αποζημίωση για κλοπή ή βλάβη περιουσιακών στοιχείων*

Αποζημίωση μπορεί να χορηγηθεί για φθαρμένα ή κατεστραμμένα ενδύματα, γυαλιά και παρόμοια αντικείμενα που φορούσε ο παθών όταν προκλήθηκε η ζημία.

Σε άλλες περιπτώσεις, οι δυνατότητες αποζημίωσης λόγω φθοράς ξένης ιδιοκτησίας είναι πολύ περιορισμένες βλ. την ενότητα 1.2 παραπάνω.

- *άλλη.*

- Ψυχική (ηθική) ζημία:

- *πόνος και ταλαιπωρία του θύματος.*

Ναι. Εκτός από την αποζημίωση για πόνο και ταλαιπωρία, μπορεί επίσης να χορηγηθεί αποζημίωση για προσβολή δικαιώματος σε περίπτωση εγκλήματος το οποίο στρεφόταν κατά του προσώπου, της ελευθερίας ή της ειρήνης του θύματος και μπορεί να συνεπαγόταν σοβαρή προσβολή της ακεραιότητας του προσώπου του παθόντος.

β) Για δικαιούχα πρόσωπα ή συγγενείς θύματος:

- Υλική (μη ψυχική) ζημία:

- *έξοδα κηδείας*

Ναι, εφόσον δεν χορηγείται αποζημίωση από άλλες πηγές.

- *ιατρικές δαπάνες (π.χ. θεραπεία μέλους της οικογένειας, νοσηλεία σε εξωτερικό ιατρείο ή νοσοκομείο, αποκατάσταση)*

Ναι· εάν το έγκλημα επέφερε τον θάνατο και είχε ως αποτέλεσμα σωματική βλάβη σε ιδιαίτερα στενό πρόσωπο του θανόντος, μπορεί να χορηγηθεί αποζημίωση αν δεν έχει ληφθεί από άλλες πηγές. Βλέπε επίσης τις ενότητες 1.3 και 1.4.

- *απώλεια διατροφής ή ευκαιρίας*

Η απώλεια διατροφής μπορεί να αποκατασταθεί υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις.

- Ψυχική ζημία:

- *πόνος και ταλαιπωρία των συγγενών ή άλλων δικαιούχων προσώπων / αποζημίωση σε επιζώντες στην περίπτωση θανάτου του θύματος.*

Ναι· βλέπε την ενότητα 1.3 παραπάνω.

Η αποζημίωση καταβάλλεται εφάπαξ ή σε μηνιαίες δόσεις;

Η αποζημίωση κατά κανόνα καταβάλλεται εφάπαξ. Η αποζημίωση για μόνιμες βλάβες πρέπει συχνά να αναπροσαρμόζεται μεταγενέστερα, όταν καθίσταται σαφές ότι οι βλάβες είναι μόνιμες. Τα μακροπρόθεσμα διαφυγόντα εισοδήματα αναπροσαρμόζονται κατά κανόνα άπαξ ετησίως, αναδρομικά. Εάν η βλάβη έχει προκαλέσει στον παθόντα αναπηρία η οποία έχει μειώσει μόνιμα την ικανότητά του για εργασία, μπορεί, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, να δικαιούται αποζημίωση για απώλεια μελλοντικών εισοδημάτων με τη μορφή ετήσιας προσόδου, οπότε και πραγματοποιούνται μηνιαίες καταβολές.

Με ποιον τρόπο θα μπορούσε η δική μου συμπεριφορά σε σχέση με την εγκληματική πράξη, το ποινικό μου μητρώο ή η μη συνεργασία μου κατά τη διάρκεια της διαδικασίας για τη λήψη αποζημίωσης να επηρεάσει τις πιθανότητές μου να λάβω αποζημίωση και/ή το ποσό που θα μου καταβληθεί;

Η αποζημίωση μπορεί να μειωθεί ή να μην χορηγηθεί καθόλου, αν η συμπεριφορά του παθόντος αύξησε τον κίνδυνο βλάβης, είτε σε συνάρτηση με το έγκλημα είτε αλλιώς από δόλο ή αμέλεια. Η αποζημίωση συνήθως προσαρμόζεται κατ' αυτόν τον τρόπο αν το έγκλημα προκλήθηκε από την εγκληματική δραστηριότητα του ίδιου του παθόντος ή συνδέεται με ναρκωτικά ή αν ο παθών συμπεριφέρθηκε προκλητικά σε σχέση με το έγκλημα.

Ο παθών απαιτείται επίσης να έχει συνεργαστεί στο πλαίσιο της αστυνομικής έρευνας στο μέτρο του δυνατού. Ο παθών πρέπει επίσης να συμβάλει στη διαδικασία αποζημίωσης από τη Σουηδική Αρχή Αποζημίωσης και Στήριξης Θυμάτων Εγκλημάτων παρέχοντας πληροφορίες και υποβάλλοντας τα έγγραφα που απαιτούνται για την αξιολόγηση. Δεν μπορεί να χορηγηθεί αποζημίωση αν ο αιτών δεν συνεργάστηκε στο πλαίσιο της αστυνομικής έρευνας. Το ίδιο ισχύει αν ο αιτών δεν έχει συμβάλει στην υπόθεση αποζημίωσης.

Με ποιον τρόπο θα μπορούσε η οικονομική μου κατάσταση να επηρεάσει τις πιθανότητές μου να λάβω αποζημίωση και/ή το ποσό που θα μου καταβληθεί;

Ως προς την αποζημίωση για σωματική βλάβη και προσβολές δικαιωμάτων, η οικονομική κατάσταση του παθόντος δεν επηρεάζει το δικαίωμα αποζημίωσης ή το ποσό της αποζημίωσης που χορηγείται. Σε περίπτωση φθοράς ξένης ιδιοκτησίας και αμιγώς οικονομικής ζημίας, η οικονομική κατάσταση του παθόντος μπορεί σε ορισμένες περιπτώσεις να επηρεάσει το δικαίωμα αποζημίωσης και το ποσό της αποζημίωσης που χορηγείται για ζημία που προκλήθηκε από έγκλημα.

Υπάρχουν άλλα κριτήρια τα οποία θα μπορούσαν να επηρεάσουν τις πιθανότητές μου να λάβω αποζημίωση και/ή το ποσό που θα μου καταβληθεί;

Η αποζημίωση από το κράτος για ζημία που προκλήθηκε από έγκλημα είναι επικουρική έναντι κάθε άλλης αποζημίωσης την οποία μπορεί να δικαιούται ο παθών ως αποτέλεσμα της ζημίας ή της βλάβης που έχει υποστεί. Αυτό σημαίνει ότι οποιαδήποτε άλλη αποζημίωση πρέπει να αφαιρεθεί από την αποζημίωση για ζημία που προκλήθηκε από έγκλημα. Για παράδειγμα, αυτό ισχύει για αποζημιώσεις που καταβάλλονται ή θεωρούνται καταβλητέες και για κάθε ασφαλιστική αποζημίωση την οποία δικαιούται ο παθών.

Πώς θα υπολογιστεί η αποζημίωση;

Η αποζημίωση θα υπολογιστεί με βάση τους κανόνες που θεσπίζονται στον νόμο περί αποζημίωσης ζημιών που οφείλονται σε αξιόποινες πράξεις (*brottskskadelag*) και στον νόμο περί αδικοπρακτικής ευθύνης (*skadeståndslag*). Το δικαίωμα αποζημίωσης για ζημία που προκλήθηκε από έγκλημα είναι πιο περιορισμένο από το δικαίωμα αποζημίωσης λόγω αδικοπραξίας από ορισμένες απόψεις. Βασική αρχή είναι ότι η αποζημίωση πρέπει να συνιστά μορφή αποκατάστασης και, στο μέτρο του δυνατού, να επαναφέρει τον παθόντα στην οικονομική κατάσταση που θα βρισκόταν αν δεν είχε επέλθει η ζημία ή η βλάβη.

Καλύπτονται όλες οι βασικές, εύλογες δαπάνες, καθώς και κάθε τυχόν διαφυγόν εισόδημα που οφείλεται στη ζημία ή τη βλάβη. Προβλέπεται ανώτατο όριο αποζημίωσης· βλέπε την ενότητα 1.18.

Αποζημίωση για πόνο και ταλαιπωρία καταβάλλεται σύμφωνα με τους πίνακες —το σύνηθες ποσό κατά τη διάρκεια αναρρωτικής άδειας είναι περίπου 2 400 SEK ανά μήνα (2017), αλλά μπορεί να χορηγηθεί και υψηλότερη αποζημίωση, για παράδειγμα σε περίπτωση περίθαλψης σε μονάδα εντατικής θεραπείας. Για ορισμένα εγκλήματα —όταν η βλάβη επιφέρει τον θάνατο (αποζημίωση σε συγγενείς) και στην περίπτωση βιασμού— υπάρχει επίσης τεκμήριο σωματικής βλάβης, πράγμα που σημαίνει ότι η βλάβη δεν χρειάζεται να αποδειχθεί. Σε αυτές τις περιπτώσεις, καταβάλλεται πάγια αποζημίωση για πόνο και ταλαιπωρία· ισούται με ποσό 50 000 SEK σε περίπτωση ανθρωποκτονίας εκ προθέσεως, με ποσό 25 000 SEK σε περίπτωση ανθρωποκτονίας εξ αμελείας και με ποσό 15 000 SEK σε περίπτωση βιασμού.

Η αποζημίωση για βλάβες που προκαλούν μόνιμη αναπηρία καθορίζεται με χρήση πινάκων και βασίζεται στην ιατρική εκτίμηση του μέτρου της αναπηρίας και στην ηλικία του αιτούντος.

Η αποζημίωση για μόνιμη παραμόρφωση καθορίζεται με χρήση πινάκων και με βάση το πόσο ορατή είναι η εν λόγω παραμόρφωση, το σημείο όπου εντοπίζεται και την ηλικία του παθόντος.

Η αποζημίωση για προσβολή δικαιώματος καθορίζεται βάσει των αντικειμενικών περιστάσεων του εγκλήματος και ανεξάρτητα από το προσωπικό βίωμα του παθόντος. Στην πράξη, για παράδειγμα, η αποζημίωση μπορεί να ισούται με ποσό 5 000 – 20 000 SEK για παράνομη απειλή, 5 000 – 100 000 SEK για επίθεση, 100 000 SEK για βιασμό, και 100 000 – 150 000 SEK για απόπειρα ανθρωποκτονίας.

Στη συνέχεια πραγματοποιείται μια βασική έκπτωση ύψους 1 500 SEK (σε τιμές 2017) από το συνολικό ποσό της αποζημίωσης.

Υπάρχει ανώτατο και/ή κατώτατο ποσό που μπορεί να χορηγηθεί;

Το ελάχιστο ποσό αποζημίωσης που μπορεί να χορηγηθεί ανέρχεται σε 100 SEK (έπειτα από τη βασική έκπτωση).

Το ανώτατο ποσό αποζημίωσης που μπορεί να χορηγηθεί για σωματική βλάβη, συμπεριλαμβανομένου του πόνου και της ταλαιπωρίας, ανέρχεται σε 896 000 SEK (δεδομένα του 2017). Αποζημίωση για ετήσια πρόσοδο μπορεί επίσης να χορηγηθεί υπό ορισμένες προϋποθέσεις.

Το ανώτατο ποσό αποζημίωσης που μπορεί να χορηγηθεί για υλική ζημία και αμιγώς οικονομική ζημία ανέρχεται σε 448 000 SEK (σε τιμές 2017).

Δεν υπάρχει ανώτατο όριο αποζημίωσης ως προς μια προσβολή δικαιώματος.

Χρειάζεται να αναφέρω το ποσό στο έντυπο της αίτησής μου αποζημίωσης; Αν ναι, θα μου δοθούν οδηγίες σχετικά με τον τρόπο υπολογισμού του ή σχετικά με άλλες πτυχές του ζητήματος;

Ναι – ως προς τις οικονομικές ζημιές, όπως τα ιατρικά έξοδα ή τα διαφυγόντα εισοδήματα, ο παθών πρέπει να προσδιορίσει το ποσό ή να αποστείλει τα αποδεικτικά στοιχεία που καταδεικνύουν σαφώς το μέγεθος της ζημίας.

Δεν απαιτείται να προσδιοριστεί ορισμένο ποσό για χρηματική ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης (πόνος και ταλαιπωρία, προσβολή δικαιώματος, μόνιμη βλάβη και αποζημίωση σε παιδιά-μάρτυρες εγκλήματος).

Θα αφαιρεθεί από το ποσό της αποζημίωσης που θα καταβληθεί από την αρχή / το όργανο τυχόν αποζημίωση που θα λάβω για τη ζημία μου από άλλες πηγές (π.χ. από φορέα ασφάλισης του εργοδότη μου ή από φορέα ιδιωτικής ασφάλισής μου);

Ναι – αποζημίωση από το κράτος για ζημία που προκλήθηκε από έγκλημα χορηγείται μόνο στο μέτρο που η ζημία δεν έχει καλυφθεί με άλλου είδους αποζημίωση την οποία δικαιούται ο παθών.

Μπορώ να εισπράξω προκαταβολή έναντι της αποζημίωσής μου; Αν ναι, υπό ποιους όρους;

Όχι· δεν είναι δυνατή η προκαταβολή της αποζημίωσης.

Μπορώ να λάβω συμπληρωματική ή πρόσθετη αποζημίωση (για παράδειγμα, σε περίπτωση μεταβολής των συνθηκών ή επιδείνωσης της υγείας μου κ.λπ.) μετά την κύρια απόφαση;

Ναι, εφόσον η αξίωση δεν έχει παραγραφεί, πράγμα που συμβαίνει κατά κανόνα δέκα έτη μετά την έκδοση της απόφασης.

Ποια δικαιολογητικά έγγραφα πρέπει να επισυνάψω στην αίτησή μου;

Πρέπει να υποβληθεί πρωτότυπο πληρεξούσιο αν ο αιτών εκπροσωπείται από νόμιμο εκπρόσωπο. Οι δαπάνες πρέπει κατά κανόνα να αποδεικνύονται με τα πρωτότυπα τιμολόγια. Είναι επίσης προς όφελος του αιτούντος να υποβάλει εν γένει τα στοιχεία που παρατίθενται παραπάνω και αφορούν την υπό κρίση ζημία ή βλάβη.

Η Σουηδική Αρχή Αποζημίωσης και Στήριξης Θυμάτων Εγκλημάτων θα λάβει τα δικαιολογητικά έγγραφα που απαιτούνται για την αξιολόγηση του δικαιώματος αποζημίωσης και του ποσού της εν λόγω αποζημίωσης στο μέτρο που τα αναγκαία έγγραφα δεν επισυνάπτονται. Αυτό θα συμβεί δυνάμει της εντολής που παρέχεται από τον αιτούντα προς την αρχή κατά την υποβολή της αίτησης. Εάν η αρχή δεν μπορεί να λάβει τα απαιτούμενα στοιχεία και έγγραφα, ο αιτών θα έχει τη δυνατότητα να τα παράσχει ο ίδιος.

Πρέπει να καταβληθούν διοικητικά τέλη ή άλλα έξοδα κατά την παραλαβή και διεκπεραίωση της αίτησης;

Όχι.

Ποια αρχή αποφαινεται επί των αιτήσεων αποζημίωσης (στις εθνικές υποθέσεις);

Η Σουηδική Αρχή Αποζημίωσης και Στήριξης Θυμάτων Εγκλημάτων.

Πού πρέπει να αποστείλω την αίτησή μου (στις εθνικές υποθέσεις);

Στη Σουηδική Αρχή Αποζημίωσης και Στήριξης Θυμάτων Εγκλημάτων, ταχυδρομική θυρίδα 470, 901 09 UMEÅ, Σουηδία.

Σας επισημαίνουμε ότι η αίτηση πρέπει να υποβληθεί με χρήση ειδικού εντύπου. Τα έντυπα διατίθενται στον δικτυακό τόπο της Σουηδικής Αρχής Αποζημίωσης και Στήριξης Θυμάτων Εγκλημάτων στη διεύθυνση <https://www.brottsoffermyndigheten.se/eng>.

Αίτηση μπορεί επίσης να υποβληθεί ηλεκτρονικά, αν ο αιτών έχει σουηδικό αναγνωριστικό αριθμό ηλεκτρονικής τραπεζικής. Η αίτηση μπορεί να υποβληθεί με αυτό τον τρόπο μέσω του δικτυακού τόπου <https://www.brottsoffermyndigheten.se/eng>.

Χρειάζεται να είμαι παρών κατά τη διάρκεια της διαδικασίας και/ή κατά την εξέταση της αίτησής μου;

Όχι.

Πόσος χρόνος απαιτείται (κατά προσέγγιση) για να εκδοθεί απόφαση από την αρμόδια αρχή σχετικά με αίτηση αποζημίωσης;

Ο χρόνος επεξεργασίας ποικίλλει ανάλογα με τον εκάστοτε φόρτο εργασίας της αρχής. Ο χρόνος μπορεί επίσης να ποικίλλει ανάλογα με τον βαθμό περιπλοκότητας μιας υπόθεσης. Επί του παρόντος ο μέσος χρόνος επεξεργασίας ανέρχεται σε περίπου τρεις μήνες (το 2017).

Αν δεν ικανοποιηθώ με την απόφαση της αρχής, πώς μπορώ να την προσβάλω;

Οι αποφάσεις της Σουηδικής Αρχής Αποζημίωσης και Στήριξης Θυμάτων Εγκλημάτων δεν μπορούν να προσβληθούν, αλλά η αρχή μπορεί να μεταρρυθμίσει την απόφασή της κατόπιν αιτήματος ή αυτεπαγγέλτως αν έλθουν στο φως νέες περιστάσεις ή αν αυτό δικαιολογείται από άλλους λόγους. Η απόφαση δεν μπορεί να μεταρρυθμιστεί σε βάρος του αιτούντος.

Ο αιτών που δεν είναι ικανοποιημένος με την απόφαση μπορεί να αποστείλει γραπτό αίτημα στην αρχή ζητώντας την εκ νέου αξιολόγηση της υπόθεσης. Στο αίτημά του ο αιτών θα πρέπει να προσδιορίζει τη μεταρρύθμιση που επιθυμεί και τους λόγους που τη θεμελιώνουν. Με το αίτημα θα πρέπει να συνυποβληθούν τα τυχόν συμπληρωματικά στοιχεία.

Πού μπορώ να βρω τα αναγκαία έντυπα και άλλες πληροφορίες για την υποβολή αίτησης αποζημίωσης;

Πληροφορίες και έντυπα αιτήσεων διατίθενται στον δικτυακό τόπο της Σουηδικής Αρχής Αποζημίωσης και Στήριξης Θυμάτων Εγκλημάτων στη διεύθυνση <https://www.brottsoffermyndigheten.se/eng>. Πληροφορίες για την αποζημίωση και τον τρόπο υποβολής της αίτησης διατίθενται σε διάφορες γλώσσες, ενώ τα έντυπα αιτήσεων διατίθενται στην αγγλική γλώσσα.

Μπορείτε επίσης να καλέσετε τη γραμμή βοήθειας της Σουηδικής Αρχής Αποζημίωσης και Στήριξης Θυμάτων Εγκλημάτων στο τηλέφωνο +46 90 70 82 00, η οποία λειτουργεί από 09:00-15:00 καθημερινά εκτός σαββατοκύριακου. Από τη γραμμή βοήθειας μπορείτε να λάβετε συμβουλές στη σουηδική και την αγγλική γλώσσα.

Υπάρχει ειδική τηλεφωνική γραμμή βοήθειας ή ιστοσελίδα στην οποία να μπορώ να απευθυνθώ;

Εκτός από τα παραπάνω, πληροφορίες για τις νόμιμες διαδικασίες διατίθενται στη διεύθυνση <http://www.rattegangsskolan.se/> και στην αγγλική γλώσσα στη διεύθυνση <http://www.courtintroduction.se/>.

Πληροφορίες κατάλληλες για ανηλίκους έως 18 ετών διατίθενται στη διεύθυνση <https://www.jagvillveta.se/>. Εκεί μπορείτε επίσης να βρείτε πληροφορίες σε διάφορες γλώσσες.

Μπορώ να λάβω δωρεάν νομική συνδρομή (βοήθεια από δικηγόρο) κατά την κατάρτιση της αίτησης;

Η αίτηση αποζημίωσης συμπληρώνεται εύκολα και μπορείτε να επικοινωνήσετε με τη Σουηδική Αρχή Αποζημίωσης και Στήριξης Θυμάτων Εγκλημάτων για να σας βοηθήσει αν αντιμετωπίσετε κάποιο πρόβλημα. Αποζημίωση για τα έξοδα νομικής εκπροσώπησης θα χορηγηθεί μόνον αν δικαιολογείται από ιδιαίτερους λόγους.

Υπάρχουν οργανισμοί στήριξης θυμάτων που μπορούν να με βοηθήσουν να ζητήσω αποζημίωση;

Το τοπικό κέντρο στήριξης θυμάτων μπορεί να σας παράσχει συνδρομή στην αίτηση αποζημίωσής σας. Μπορείτε να βρείτε το τοπικό κέντρο στήριξης θυμάτων της περιοχής σας μέσω του δικτυακού τόπου της Στήριξης Θυμάτων Σουηδίας (*Brottsofferjouren*) στη διεύθυνση <https://www.brottsofferjouren.se/english/> ή να καλέσετε για βοήθεια στον αριθμό +46 (0)200-21 20 19.

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται το εκάστοτε κράτος μέλος. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν αναλαμβάνει καμία ευθύνη όσον αφορά τις πληροφορίες ή τα στοιχεία που περιλαμβάνονται ή για τα οποία γίνεται λόγος στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.

Τελευταία επικαιροποίηση: 13/03/2019